

Sygn. akt II CSK 121/15

POSTANOWIENIE

Dnia 21 października 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z wniosku E. R.

przy uczestnictwie J. R.

o podział majątku wspólnego,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 października 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania

od postanowienia Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 5 września 2014 r., sygn. akt III Ca 1702/13,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od J. R. na rzecz E. R. kwotę 3.600 (trzy tysiące
sześćset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania.

Pełnomocnik uczestnika w skardze kasacyjnej wniesionej od postanowienia Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 5 września 2014 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparł na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt. 1 k.p.c.

W ocenie autora skargi kasacyjnej istotne zagadnienie prawne sprowadzało się do pytania, „czy w przypadku, gdy jeden z małżonków dysponuje środkami pochodzącymi ze spółki jawnej, a brak jest jednoznacznego ustalenia jaką kategorię środków one stanowią, tj. czy stanowią one zysk, zaliczkę na zysk, wynagrodzenie, czy też stanowią majątek spółki nie należący do żadnej z tych kategorii, to czy można uznać, iż środki takie wchodziły w skład majątku wspólnego małżonków, podlegającego podziałowi”.

Przez istotne zagadnienie prawne w znaczeniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozstrzygnięcie stwarza realne i poważne trudności (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2013 r. IV CSK 53/2013, nie publ.). Jeżeli w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołuje się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, powinien to zagadnienie precyzyjnie sformułować i wskazać argumenty, które

prowadzą do rozbieżnych ocen (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r. II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11).

Pytanie przedstawione w skardze kasacyjnej nie stanowi zagadnienia prawnego w powyższym rozumieniu. Nie jest zagadnieniem prawnym twierdzenie o potrzebie dokonania oceny prawnej w określonym zakresie niepoparte argumentacją, która świadczyłaby o możliwych rozbieżnościach interpretacyjnych. Autor skargi kasacyjnej w żaden sposób nie wykazał również, że rozstrzygnięcie przedstawionego problemu stwarza realne i poważne trudności. Przedstawiona w skardze kasacyjnej argumentacja zmierzająca do wykazania nieprawidłowości zaskarżonego orzeczenia, nie uzasadniła twierdzenia, że w sprawie wystąpiło istotne zagadnienie prawne, które powołano jako przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Należy również zauważyć, że przedstawione pytanie zostało sformułowane na tle stanu faktycznego odmiennego niż ustalony przez Sądy obu instancji. Dokonanym podziałem nie zostały objęte środki zgromadzone na rachunkach prowadzonych dla spółki jawnej P.. Sądy obu instancji ustaliły, że środki te stanowiły majątek spółki i podlegały rozliczeniu stosownie do postanowień umowy spółki. Sporna kwota 90.017,86 euro, którą uczestnik pobrał z rachunku spółki jawnej i ulokował na rachunku imiennym, stanowiła – jak wynika z ustaleń - pobrany z działalności gospodarczej dochód, który wszedł do majątku wspólnego (s. 13 uzasadnienia). Jak ustalił Sąd Okręgowy „z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż jakkolwiek wspólnicy nie dokonywali formalnego podziału zysków spółki, to jednak korzystali na własne potrzeby ze środków wypracowanych w spółce. Kwoty te były zużywane i nigdy do spółki nie wracały. Sytuacja taka w sposób oczywisty wskazuje, że chodziło tu o nieformalny podział pomiędzy wspólników spółki wypracowanego w niej dochodu” (s. 26 uzasadnienia).

Twierdzenie autora skargi kasacyjnej, że nie ustalono jaką kategorię stanowią pochodzące z rachunku spółki środki pieniężne, nie znalazło potwierdzenia, a powołane w skardze kasacyjnej zarzuty naruszenia prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c. (niedopuszczalny – art. 398³ § 3 k.p.c.), art. 236 k.p.c. (nieadekwatny do zarzutu), nie mogły odnieść skutku, co nakazywało ocenić

wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania w płaszczyźnie wiążących Sąd Najwyższy ustaleń dokonanych w zaskarżonym orzeczeniu.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 2 k.p.c. w zw. z § 7 pkt 10 w zw. z § 6 pkt 7 w zw. z 13 ust. 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 461).